

ภาชี

ความหวาน

ลดน้ำตาล ลดโรค

เก็บภาชีเครื่องดื่มที่มีน้ำตาล เพื่อลดโรคหรือหารายได้เข้ารัฐ ?

คุณค่าทางโภชนาการพร้อมเสิร์ฟ

จดหมายข่าวแผนงานวิจัยนโยบายอาหารและโภชนาการ เพื่อการสร้างเสริมสุขภาพ
ปีที่ 6 • ฉบับที่ 1 • 2561

แผนงานวิจัยนโยบายอาหารและโภชนาการ เพื่อการสร้างเสริมสุขภาพ
มูลนิธิเพื่อการพัฒนานโยบายสุขภาพระหว่างประเทศ

สารบัญ

“

จดหมายข่าวแผนงานวิจัย
นโยบายอาหารและโภชนาการ
เพื่อการสร้างเสริมสุขภาพ
จัดทำขึ้นโดยการสนับสนุนจากสำนักงาน
กองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)
เพื่อเป็นชุดความรู้ในการเผยแพร่และ
ประชาสัมพันธ์ความเคลื่อนไหวด้านอาหาร
และโภชนาการสู่สาธารณะ

”

เปิดบ้าน

3

4

คุณรู้หรือไม่ว่า

งานวิจัยในประเทศและนานาชาติ

8

10

อาหารและเครื่องดื่ม

บอกเล่าเก้าสิบ

14

15

ปกิณกะ

ผู้จัดทำ : แผนงานวิจัยนโยบายอาหารและโภชนาการเพื่อการสร้างเสริมสุขภาพ

(Food and Nutrition Policy for Health Promotion Program, FHP)

บรรณาธิการ : สุภัตดา พงษ์อุทธา

กองบรรณาธิการ : อารดา สุคนธสิทธิ์, คมส์ ธนนทร์สุข, สุภัตดา พงษ์อุทธา

แผนกพิสูจน์อักษร : มยุรา มณีแจ่ม

เนื้อหาในเอกสารนี้ เป็นความเห็นทางวิชาการของผู้เขียน มิใช่ความเห็นของหน่วยงานและองค์กรผู้สนับสนุน

เปิดบ้าน

สวัสดิ์ค่ะคุณผู้อ่านทุกท่าน จดหมายข่าว “**กินฉลาด ปราชโรค**” ฉบับนี้ หยิบเอาเรื่องภาษีเครื่องดื่มที่มีน้ำตาลมาฝากกันค่ะ เมื่อเดือนกันยายน พ.ศ.2560 ที่ผ่านมา มีประเด็นร้อนเรื่องภาษีเครื่องดื่มที่มีน้ำตาลเกินเกณฑ์ โดยกระทรวงการคลังได้กำหนดพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิต พ.ศ.2560 ทำให้หลายคนกังวลว่าจะกระทบต่อความเป็นอยู่ของคนไทย จดหมายข่าวฉบับนี้จะพาไปทำความรู้จักกับภาษีเครื่องดื่มที่มีน้ำตาลเกินเกณฑ์สุขภาพว่าภาษีดังกล่าวจะเป็นผลเสียหรือผลดีต่อชีวิตเรา

เริ่มต้นด้วยการมาทำความรู้จักและเข้าใจ “**ภาษีเครื่องดื่มที่มีน้ำตาล**” ในคอลัมน์ “**คุณรู้หรือไม่ว่า**” การจัดเก็บภาษีเครื่องดื่มที่มีน้ำตาลมีที่มาอย่างไร ทำไมต้องจัดเก็บ เก็บอย่างไร เครื่องดื่มอะไรบ้างที่ถูกจัดเก็บภาษีนี้ และจะมีผลต่อเงินในกระเป๋าเราหรือไม่ มีผลต่อการขึ้นราคาเครื่องดื่มหรือไม่

ตามไปดูงานวิจัยเรื่องนี้นักนต่อในคอลัมน์ “**งานวิจัยในประเทศและนานาชาติ**” ว่าในต่างประเทศหลังจากที่เก็บภาษีแล้วเกิดอะไรขึ้นบ้าง และจะส่งผลต่อผู้บริโภคหรือไม่อย่างไร แล้วไปพบกับ ผอ.ส่วนนโยบายภาษีสรรพสามิต และทีมจากสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง ซึ่งเป็นผู้ร่วมผลักดันนโยบายภาษีนี้ ในคอลัมน์ “**อาหารและเครื่องดื่ม**”

ต่อด้วย “**บอกเล่าเก้าสิบ**” กิจกรรม ข่าวสาร ของเครื่องดื่ม ใครทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไหร่ ตามอ่านได้ที่นี้

ปิดท้ายด้วย “**ปกิณกะ**” ที่จะบอกวิธีสังเกตเครื่องดื่มที่มีน้ำตาลมากกว่าที่กำหนด คุณและโทษผลกระทบต่อสุขภาพ และทางเลือกสำหรับผู้บริโภคอย่างเราๆ ค่ะ อย่าลืมพลิกอ่านปกหลัง มีประโยชน์สำคัญทั้งท้ายไว้ให้ด้วยนะคะ

เลือกจ่ายในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อสุขภาพกันนะคะ

คุณรู้หรือไม่ว่า?

หวาน “เป็นลม” ขม “เป็นยา”

เมื่อ “น้ำหวาน” ที่เราชื่นชอบ กลายเป็นต้นเหตุของสารพัดโรค เช่น โรคอ้วน โรคเบาหวาน โรคหัวใจและหลอดเลือด ซึ่งโรคพวกนี้ มักจะชอบบรูมกินได้ะ คือมาพร้อมๆ กันหลายโรค

คนจำนวนมากทราบดีว่า “ความหวาน” มีภัยแฝงมากมาย แต่คนส่วนใหญ่ยังไม่ตระหนักถึงความน่ากลัวของภัยร้ายต่อสุขภาพนี้เท่าไรนัก พวกเรายังคงซื้อเครื่องดื่มตามกระแสนิยมและการโฆษณา ยังมีการแจกรางวัลพาเที่ยวก็ยังซื้อดื่มกันมากขึ้นเพื่อจะส่งชิงโชคเยอะๆ โดยลืมนึกถึงผลกระทบต่อสุขภาพ

ถ้าถามว่า คนไทยเรากินน้ำตาลมากขนาดไหนถึงกับต้องมีคนเดือดร้อนออกมาหาวิธีลดการกินน้ำตาล คำตอบก็คือมากกว่าปริมาณน้ำตาลที่กรมอนามัยแนะนำถึง 3 เท่า โดยเฉพาะเด็กๆ ที่ชอบดื่มน้ำหวาน น้ำอัดลม วันละหลายขวด หลายกระป๋อง จึงมีเด็กไทยจำนวนมาก “น้ำหนักเกิน” และ “อ้วนลงพุง”

ตามสถานพยาบาลต่างๆ พบเด็กไทยอายุต่ำกว่า 15 ปี ป่วยเป็นโรคเบาหวานเพิ่มขึ้นถึง 6 เท่า ขณะเดียวกันมีคนไทยราวๆ 17 ล้านคน ดื่มน้ำอัดลมทุกวัน จึงไม่ต้องสงสัยเลยว่าทำไมสถิติผู้ป่วยโรคเบาหวาน โรคอ้วน พุ่งสูงขึ้นอย่างน่าตกใจ

หลายคนกลัวอ้วนจึงไม่กินข้าว แต่เวลาโหยขึ้นมากกลับทาน้ำหวาน เย็นๆ ดื่ม หารู้ไม่ว่าน้ำตาลในเครื่องดื่มที่มองไม่เห็นนั้น กลับให้พลังงานพอๆ กับสิ่งที่เรากำลังเสียดายอยู่ ขอยกตัวอย่างพอให้เห็นภาพว่า ไข่ขาวน้ำผึ้งมะนาว 1 ขวด ให้พลังงานเท่ากับข้าว 2 ทัพพีครึ่ง! และนี่เป็นสาเหตุลับๆ ที่ทำให้คนที่ลดความอ้วนทั้งหลาย ยังคงอ้วนอยู่

จากข้อมูลผลสำรวจสุขภาพประชาชนไทยโดยการตรวจร่างกายของสำนักงานสำรวจสุขภาพประชาชนไทย (สสท.) และภาคีเครือข่าย ครั้งที่ 5 ระหว่างปี 2557-2558 พบคนไทยป่วยเป็นโรคเบาหวานสูงถึง 4 ล้านคน ที่น่าเป็นห่วงที่สุดคือ การพบกลุ่มเสี่ยงที่จะป่วยเป็นโรคนี้ถึง 7.7 ล้านคน

ปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดโรคเบาหวานในคนไทยมาจากพฤติกรรมการบริโภคและการใช้ชีวิตนั่นเอง หากเปรียบเทียบในระดับภูมิภาคอาเซียน พบว่า ประเทศไทยมีประชากรน้ำหนักเกินสูงสุดเป็นอันดับ 2 รองจากมาเลเซียเท่านั้น

1. มาเลเซีย ประชากรน้ำหนักเกิน 44.2%	2. ไทย ประชากรน้ำหนักเกิน 32.2%
3. สิงคโปร์ ประชากรน้ำหนักเกิน 30.2%	4. ฟิลิปปินส์ ประชากรน้ำหนักเกิน 26.5%
5. อินโดนีเซีย ประชากรน้ำหนักเกิน 21.0%	6. พม่า ประชากรน้ำหนักเกิน 18.4%
7. ลาว ประชากรน้ำหนักเกิน 13.3%	8. กัมพูชา ประชากรน้ำหนักเกิน 12.1%
9. เวียดนาม ประชากรน้ำหนักเกิน 10.3%	

ทำไมต้องเก็บภาษีเครื่องดื่มที่มีน้ำตาล

เครื่องดื่มรสหวานในท้องตลาดที่ได้รับความนิยมมีหลายชนิด เช่น น้ำอัดลม ชาเขียว น้ำสมุนไพร น้ำผลไม้พร้อมดื่ม กาแฟพร้อมดื่ม เครื่องดื่มชูกำลัง และเครื่องดื่มนมเปรี้ยว ซึ่งล้วนมีปริมาณน้ำตาลมากเกินกว่าที่แนะนำต่อวัน เป็นสาเหตุในการก่อโรคของผู้บริโภคทุกเพศทุกวัย

น้ำอัดลม (น้ำดำ) กระป๋อง 325 มิลลิลิตร มีน้ำตาล 31 กรัม หรือ 8 ช้อนชา

น้ำอัดลม (น้ำสีและน้ำใส) กระป๋อง 325 มิลลิลิตร มีน้ำตาล 39 กรัม หรือ 10 ช้อนชา

เครื่องดื่มชาเขียวน้ำผึ้งมะนาว ขวด 500 มิลลิลิตร มีน้ำตาล 49 กรัม หรือ 12 ช้อนชา

เครื่องดื่มสมุนไพร 380 มิลลิลิตร มีน้ำตาล 40 กรัม หรือ 10 ช้อนชา

ส่วนกาแฟสดและชาชงแก้วขนาดกลาง มีน้ำตาล 36-40 กรัม หรือ 9-10 ช้อนชา

ด้วยเหตุนี้ รัฐบาลจึงมีนโยบายการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตจากเครื่องดื่มที่มีปริมาณน้ำตาลเกินเกณฑ์มาตรฐานสุขภาพ หรือที่เรียกกันว่า “ภาษีน้ำหวาน” โดยวัตถุประสงค์หลักคือ ใช้มาตรการทางภาษีปรับราคาเครื่องดื่มที่มีน้ำตาล

มากเกินไปให้แพงกว่าสูตรหวานน้อย เพื่อให้ผู้บริโภคหันมาดื่มเครื่องดื่มที่ไม่หวานหรือหวานน้อยทดแทน และผู้ประกอบการผลิตเครื่องดื่มหวานน้อยหรือไม่หวานออกมามากขึ้นเพื่อเป็นทางเลือกที่ดีกว่าให้แก่ผู้บริโภค โดยหวังว่ามาตรการภาษีจะเป็นอีกหนึ่งวิธีที่จะทำให้คนไทยมีสุขภาพดีขึ้น

“ภาษีเครื่องดื่มที่มีน้ำตาล” เก็บในเครื่องดื่มใดบ้าง และใครเป็นคนเสียภาษี

ก่อนที่จะพูดถึงภาษีเครื่องดื่มที่มีน้ำตาล ขออธิบายคำว่าภาษีสรรพสามิตเล็กน้อยดังนี้ ภาษีสรรพสามิต เป็นภาษีที่จัดเก็บในสินค้าที่ไม่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต หรือเป็นสินค้าที่ทำลายสังคม สิ่งแวดล้อม และ/หรือสุขภาพ ทั้งนี้เพื่อควบคุมไม่ให้มีการบริโภคสินค้าเหล่านี้มากเกินไป

คราวนี้มาพูดถึง “ภาษีเครื่องดื่มที่มีน้ำตาล เครื่องดื่มอะไรบ้างที่เข้าข่าย” ตามบัญชีท้ายกฎกระทรวงกำหนดพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 สินค้าเครื่องดื่มที่มีน้ำตาลที่เข้าข่ายต้องเสียภาษี คือ

1. น้ำแร่ และน้ำอัดลม ที่เติมน้ำตาลหรือสารที่ทำให้หวานอื่นๆ หรือที่ปรุงรกลิ่นรส และเครื่องดื่มอื่นๆ เช่น
 - น้ำแร่ที่ปรุงแต่งรสหวาน
 - น้ำอัดลม
 - เครื่องดื่มเกลือแร่
 - เครื่องดื่มชูกำลัง
 - เครื่องดื่มนมเปรี้ยว ซึ่งมีเนื้อมันน้อยกว่า 50%
2. น้ำผลไม้ และน้ำพืชผัก ซึ่งซาเขียว ซา และกาแฟ จัดอยู่ในหมวดหมู่นี้ด้วย
3. หัวเชื้อเข้มข้นเฉพาะที่ใช้กับเครื่องผลิตเครื่องดื่มพร้อมดื่ม
4. ผลิตภัณฑ์ที่ใช้เป็นเครื่องดื่มที่มีลักษณะผงเกล็ด หรือเครื่องดื่มเข้มข้นที่มีส่วนผสมของน้ำตาลและสามารถละลายน้ำได้ แต่ไม่รวมนมผง

แล้วถ้าถามว่าเก็บภาษีแล้วราคาเครื่องดื่มจะขึ้นไหม ใครจะเป็นคนเสียภาษี ก็จะต้องตอบว่าบางครั้งราคาสินค้าก็ขึ้นตามภาษี บางครั้งก็ไม่ขึ้น แล้วแต่ว่าผู้ประกอบการจะรับภาระไว้เองหรือจะผลักภาระให้ผู้บริโภคมากขึ้นหรือไม่แค่นั้น ถ้าผู้ประกอบการขึ้นราคาสินค้าตามภาษี ลูกค้านี่ก็เป็นคนเสียภาษี ถ้าผู้ประกอบการไม่ขึ้นราคาตามภาษีเขาก็ต้องเป็นคนเสีย

ภาษีในส่วนนั้น แต่ถึงแม้ว่าผู้ประกอบการจะขึ้นหรือไม่ขึ้นราคา ถ้าเราไม่ซื้อสินค้าเหล่านั้นเราก็ลอยตัวไม่ได้รับผลกระทบใดๆ เช่น รัฐบาลเก็บภาษีเหล้า เราไม่ซื้อเหล้า เราก็ไม่ต้องเสียภาษี

“ภาษีเครื่องดื่มที่มีน้ำตาล” ง่ายขึ้นหรือมาก ขึ้นกับ “น้ำตาลในเครื่องดื่ม”

จริงๆ แล้วประเทศไทยมีการจัดเก็บภาษีเครื่องดื่มมาหลายสิบปีแล้ว ตาม พ.ร.บ. ภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2527 การเก็บภาษีมีสองแบบ คือเก็บตามปริมาณหรือขนาดของเครื่องดื่ม และเก็บตามมูลค่าราคาหน้าโรงงาน ถ้าคำนวณภาษีแบบไหนได้สูงกว่าก็จะเก็บแบบนั้น ซึ่งจะมีเครื่องดื่มบางประเภทเท่านั้นที่ถูกจัดเก็บ และจัดเก็บโดยที่ไม่หวังผลทางสุขภาพ

การจัดเก็บภาษีในปัจจุบันเป็นเพียงแค่ปรับเปลี่ยนวิธีการเก็บภาษีใหม่ให้เข้ากับยุคสมัย โดยอำนาจของ พ.ร.บ. ภาษีสรรพสามิต พ.ศ.2560 เป็นการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตตามราคาขายปลีกแนะนำ และตามปริมาณน้ำตาล โดยในส่วนของ การเก็บภาษีตามราคาขายปลีกแนะนำนั้น น้ำผลไม้และพืชผักบางประเภทเก็บที่ร้อยละ 10 ในขณะที่น้ำผลไม้ และพืชผักบางประเภทได้รับการยกเว้นหัวเชื้อเข้มข้น หรือผงเกล็ดไม่ถูกเก็บภาษีในส่วนนี้ เป็นต้น

ในส่วนของ การจัดเก็บภาษีตามปริมาณน้ำตาล กำหนดค่าน้ำตาลเพื่อใช้ในการเก็บภาษี 6 ระดับ ดังนี้

1. น้ำตาล 0-6 กรัม ต่อ 100 มล.
2. น้ำตาลเกิน 6-8 กรัม ต่อ 100 มล.
3. น้ำตาลเกิน 8-10 กรัม ต่อ 100 มล.
4. น้ำตาลเกิน 10-14 กรัม ต่อ 100 มล.
5. น้ำตาลเกิน 14-18 กรัมต่อ 100 มล.
6. น้ำตาลเกิน 18 กรัม ต่อ 100 มล.

โดยเครื่องดื่มที่มีปริมาณน้ำตาลน้อยกว่าหรือเท่ากับ 6 กรัม ไม่ต้องเสียภาษีตามปริมาณน้ำตาล เพราะมีน้ำตาลอยู่ในเกณฑ์ แต่ถ้ามากกว่านั้นจะต้องเสียภาษี โดยภาษีจะแพงขึ้นเรื่อยๆ ตามปริมาณน้ำตาล และภาษีจะถูกปรับขึ้นทุก 2 ปี จนถึง พ.ศ.2566

ในช่วง 2 ปีแรก (16 กันยายน 2560 - 30 กันยายน 2562) เก็บตั้งแต่ 10 สตางค์ไปจนถึง 1 บาทต่อลิตร ในช่วงที่สอง (1 ตุลาคม 2562 - 30 กันยายน 2564) ตั้งแต่ 10 สตางค์ไปจนถึง 5 บาทต่อลิตร ในช่วงที่สาม (1 ตุลาคม 2565 - 30 กันยายน 2566) ตั้งแต่ 30 สตางค์ไปจนถึง 5 บาทต่อลิตร หากผู้ประกอบการยังไม่ปรับสูตรลดน้ำตาลในเครื่องดื่มลงก็จะต้องเก็บภาษีในอัตราตามที่กฎหมายกำหนด

เมื่อได้ยืนยันว่าจะมีการเก็บภาษีสรรพสามิตเครื่องดื่มที่มีน้ำตาลเกินเกณฑ์สุขภาพ หลายท่านคงเริ่มเป็นกังวลว่าภาษีจะส่งผลกระทบต่อคนไทยหรือไม่ จดหมายข่าวฉบับนี้ได้ค้นข้อมูลผลกระทบจากภาษีเครื่องดื่มรสหวานจากประเทศที่มีการจัดเก็บภาษีเครื่องดื่มที่มีน้ำตาลมาแล้วหลายปีเพื่อดูว่าภาษีส่งผลอย่างไร ไปดูกันค่ะว่าเราเจอข้อมูลอะไรบ้าง

ในประเทศเม็กซิโก หลังจากมีมาตรการจัดเก็บภาษีความหวานที่ทำให้ราคาเครื่องดื่มที่มีน้ำตาลแพงขึ้น 10% ใน พ.ศ. 2557 หลังจากนั้นทาง Mexican Institute of Public Health และมหาวิทยาลัยนอร์ทแคโรไลนา รายงานว่า ภาษีสามารถลดปริมาณการบริโภคเครื่องดื่มที่มีน้ำตาลได้ถึง 5.5 % ในปีแรก และ 9.7% ในปีถัดมาที่มีการเก็บภาษี ในทางกลับกันปริมาณการบริโภคสินค้าเครื่องดื่มที่ไม่ถูกเก็บภาษีเพิ่มขึ้น 2.1% การดื่มเครื่องดื่มที่มีน้ำตาลลดลงอย่างเห็นได้ชัดโดยเฉพาะในประชากรที่มีฐานะค่อนข้างยากจน¹ หลายภาคส่วนกังวลว่าเมื่อผู้บริโภคลดการดื่มผู้ประกอบการลดการผลิต จนทำให้แรงงานในอุตสาหกรรมดังกล่าวตกงาน ข้อมูลจากเม็กซิโกชี้ชัดว่าแรงงานไม่ได้รับผลกระทบเพราะมีการศึกษาที่พบว่าในระยะเวลา 1 ปีที่มีการเก็บภาษีเครื่องดื่มที่มีน้ำตาล จำนวนแรงงานในส่วนภาคส่วนของธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มเพิ่มขึ้น และเมื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยแบบจำลองก็พบว่า การขึ้นภาษีเครื่องดื่มรสหวานไม่ก่อผลกระทบต่ออัตราการว่างงานในอุตสาหกรรมเครื่องดื่มเช่นกัน² เพราะผู้บริโภคลดการบริโภคเครื่องดื่มรสหวานแต่ไปบริโภคอย่างอื่นทดแทน ดังนั้นการผลิตเครื่องดื่มรสหวานอาจจะหดตัวแต่การผลิตสินค้าทดแทนก็ขยายตัวมาชดเชยกันได้

ในรัฐเบิร์กลีย์ ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้จัดเก็บภาษีเครื่องดื่มที่มีน้ำตาลประมาณ 10 บาทต่อลิตร ตั้งแต่ พ.ศ. 2557 เช่นเดียวกัน จากการสำรวจก่อนและหนึ่งปีหลังจากเก็บภาษีพบว่า ราคาเครื่องดื่มที่มีน้ำตาลเพิ่มสูงขึ้นกว่าอัตราภาษีเล็กน้อย ในซูเปอร์มาร์เก็ต ร้านสะดวกซื้อ ร้านค้าในปั้มน้ำมัน ในขณะที่ร้านขายยาราคาเพิ่มขึ้นเพียง 5 บาทต่อลิตร ในขณะที่ร้านขายของชำ เครื่องดื่มดังกล่าวกลับมีราคาลดลง ซึ่งเมื่อเฉลี่ยราคาจากร้านค้าทุกประเภทพบว่า ราคาของน้ำอัดลมและ

- 1 Colchero MA, Rivera-Dommarco J, Popkin BM, Ng SW. In Mexico, evidence of sustained consumer response two years after implementing a sugar-sweetened beverage tax. Health Aff (Millwood). 2017 Mar 1;36(3):564-571. doi: 10.1377/hlthaff.2016.1231. Epub 2017 Feb 22.
- 2 Guerrero-López CM, Molina M, Colchero MA. Employment changes associated with the introduction of taxes on sugar-sweetened beverages and nonessential energy-dense food in Mexico. Prev Med. 2017 Dec;105S:S43-S49. doi: 10.1016/j.ypmed.2017.09.001. Epub 2017 Sep 8.

เครื่องดื่มเกลือแร่เพิ่มขึ้นมากที่สุด (ประมาณ 7 บาทต่อลิตร) การเปลี่ยนแปลงของราคาเครื่องดื่มที่มีน้ำตาลดังกล่าวทำให้ยอดขายเครื่องดื่มที่มีน้ำตาลลดลง 10% ภายใน 1 ปี ในขณะที่ยอดขายเครื่องดื่มที่มีน้ำตาลในรัฐอื่นๆ เพิ่มขึ้น 7% ผู้บริโภคในรัฐเบิร์กลีย์หันไปบริโภคสินค้าทดแทนอื่นๆ ทำให้ยอดขายจำหน่ายสินค้าทดแทนเพิ่มสูงขึ้น โดยยอดขายน้ำเปล่าเพิ่มสูงขึ้น 16% น้ำผลไม้ ผัก ขาพร้อมดื่มที่ได้รับการยกเว้นภาษีเพิ่มขึ้น 4% และนมเพิ่มขึ้น 0.63% จากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การบริโภคเครื่องดื่มทำให้พลังงานที่ได้รับจากเครื่องดื่มลดลงเล็กน้อยแต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ผลกระทบที่มีต่อร้านค้าคือ มี ยอดซื้อต่อใบเสร็จลดลง 6 บาทต่อใบเสร็จ นอกจากนี้ยังพบว่า ยอดขายเครื่องดื่มในร้านค้าในเมืองเบิร์กลีย์ต่ำกว่าร้านค้าที่อยู่ในเมืองอื่นๆ เมื่อพิจารณาจากข้อมูลพฤติกรรมของผู้บริโภค พบว่า ส่วนใหญ่ยังคงซื้อสินค้าจากเมืองเบิร์กลีย์ ทำให้สันนิษฐานได้ว่า การที่ยอดขายต่อใบเสร็จลดลงไม่ได้เกิดจากการที่ผู้บริโภคหันไปซื้อสินค้าจากเมืองอื่น แต่เกิดจากการที่ผู้บริโภคซื้อสินค้าอื่นที่ถูกกว่าทดแทน หรือลดปริมาณการซื้อเครื่องดื่มรสหวานลง ดังนั้นการขึ้นภาษีไม่ได้สร้างภาระค่าใช้จ่ายให้แก่ผู้บริโภคอีกทั้งยังส่งเสริมให้ผู้บริโภคหันไปบริโภคสินค้าทดแทนที่ดีต่อสุขภาพมากขึ้น³

ขณะนี้ ยังไม่มีข้อมูลจากประสบการณ์จริง ที่ชี้ให้เห็นถึงผลกระทบของภาษีเครื่องดื่มที่มีน้ำตาลต่อภาวะเศรษฐกิจ ในภาพรวม หรือแม้กระทั่งการลดการเกิดโรคอ้วนและโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง ส่วนหนึ่งอาจเนื่องมาจากเพิ่งมีการจัดเก็บภาษีได้เพียงไม่นาน ซึ่งระยะเวลาดังกล่าวยังไม่สามารถบอกผลกระทบดังกล่าวได้ ภาวะสุขภาพนั้นค่อนข้างซับซ้อนและมีหลายปัจจัยมาเกี่ยวข้อง มาตรการภาษีเป็นเพียงส่วนหนึ่งที่สามารถทำให้พฤติกรรมผู้บริโภคอาหารเครื่องดื่ม

และภาวะสุขภาพของผู้บริโภคดีขึ้น ดังนั้นหากต้องการเห็นประชาชนสุขภาพดีแข็งแรง ควรต้องมีการเสริมพลังจากหลายวิธีและจากหลายองค์ประกอบในสังคม เหนือสิ่งอื่นใด ผู้บริโภคอย่างเราๆ นี้แหละค่ะ ที่ควรใส่ใจสุขภาพให้มากขึ้น ไม่ใช่เพื่อใครแต่เพื่อประโยชน์ของตัวเอง หันมากินของดีมีประโยชน์ ต่อร่างกายเพื่อให้ได้ใช้ชีวิตแบบฟิตแอนด์เฟิร์ม ไม่อยู่แบบบวมโรครไปวันๆ ถ้าเราเลือกกิน คนขายเขาก็ต้องผลิตของดีมาให้เรากิน พลังของผู้บริโภคสามารถเปลี่ยนโลกได้ค่ะ

3 Falbe J, Thompson HR, Becker CM, Rojas N, McCulloch CE, Madsen KA. Impact of the Berkeley excise tax on sugar-sweetened beverage consumption. HYPERLINK "<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/27552267>" \o "American journal of public health." Am J Public Health. 2016 Oct;106(10):1865-71. doi: 10.2105/AJPH.2016.303362. Epub 2016 Aug 23.

เครื่องดื่มหลายยี่ห้อทยอยขึ้นราคาหลังจากรัฐบาลประกาศจัดเก็บภาษีเครื่องดื่มที่มีน้ำตาลตั้งแต่กันยายน 2560 เดือดร้อนถึงผู้บริโภคในภาวะเศรษฐกิจย่ำแย่ ของยังราคาแพงขึ้นอีก แบบนี้เป็นเพราะนโยบายขึ้นภาษีหารายได้เข้ารัฐหรือเปล่า ทำไมต้องเก็บภาษีเครื่องดื่มที่มีน้ำตาล คอลัมน์ “อาหารและเครื่องดื่ม” ใน “กินฉลาด ปรารถนา” ฉบับนี้ จึงขออาสาพาไปฟังคำตอบให้คลายสงสัยจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจากกระทรวงการคลังกันค่ะ

ท่านแรกคือ **ดร.มณีขวัญ จันทரசร** เศรษฐกรชำนาญการพิเศษ ปฏิบัติราชการ ในฐานะผู้อำนวยการส่วนนโยบายภาษีสรรพสามิต สำนักนโยบายภาษี สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง

ท่านที่สองคือ **นายเรนศพงศ์ ช่วงประยูร** เศรษฐกรปฏิบัติการ ซึ่งเป็นคณะทำงานที่ทำการค้นคว้า ศึกษา ทบทวน ร่วมพูดคุยหารือข้อตกลงกับทุกฝ่าย อยู่ร่วมในกระบวนการทุกขั้นตอน กระทั่งร่วมกับกรมสรรพสามิตในการออกแบบโครงสร้างการจัดเก็บภาษีนี้ขึ้นมา

จริงไหมที่ว่า น้ำหวานและเครื่องดื่มต่างๆ ขึ้นราคาเพราะรัฐเก็บภาษีเพิ่มขึ้น

ในช่วงแรกๆ ผู้ประกอบการยังไม่ได้รับผลกระทบมากนักกะจะ อาจจะมีบางส่วนได้ประโยชน์ด้วย เพราะมีการวัดความหวานทำให้ภาระภาษีน้อยลงกว่าแต่ก่อน เช่น โค้กซีโร่ กับโค้กธรรมดา โครงสร้างภาษีเดิมเสียภาษีเท่ากัน พอมาใช้โครงสร้างภาษีใหม่ โค้กธรรมดาจะเสียภาษีเท่าเดิม แต่โค้กซีโร่เสียภาษีน้อยลง

ผู้ประกอบการบอกเสมอว่าบังคับให้เขาเปลี่ยนราคาไม่ได้ เพราะราคาเป็นกลยุทธ์ทางการตลาดของเขา และเป็นกลยุทธ์ของแต่ละบริษัท บริษัทจะเลือกผลักราคาให้ผู้บริโภคหรือไม่ ก็เป็นดุลยพินิจของเขา ต่อให้รัฐขึ้นภาษีแค่ไหน ถ้าบริษัทเลือกที่จะรับไว้เองเขาก็ไม่ขึ้นราคา เพราะราคาเป็นตัวดึงให้คนมาซื้อ ถ้าเขาขึ้นราคาคนอาจจะซื้อน้อยลง บางบริษัทจึงยอมได้กำไรต่อขวดน้อยลง แต่ยังขายได้ปริมาณมากกว่า

ชาเขียวขึ้นราคาเพราะภาษีนี้หรือเปล่า

ชาเขียวไม่เคยเสียภาษีมาก่อนครับ พอ พ.ร.บ. ภาษีสรรพสามิตใหม่ออกมาเขาก็โดนหนักกว่าเพื่อน คนก็เลยจะรู้สึกเยอะกว่า เพราะเขาปรับราคาแทบจะทุกราย

พ.ร.บ. ภาษีสรรพสามิตเดิมไม่จัดเก็บภาษีเครื่องดื่มชา กาแฟ เนื่องจากมีการกำหนดให้ยกเว้นภาษีเครื่องดื่มรายการพืชผักทั้งหมด 111 รายการ ซึ่งชากับกาแฟจัดเป็นพืชผัก แต่พอ พ.ร.บ. ใหม่ออกมา น้ำผลไม้และพืชผักยังคงได้รับสิทธิ์ยกเว้นเหมือนเดิม ส่วนชากับกาแฟแม้จะยังอยู่ในรายการพืชผัก แต่ไม่ได้รับการยกเว้นแล้ว เพราะมีการทบทวนรายละเอียดกันใหม่ ซึ่งในประกาศมีข้อบังคับของส่วนผสมไว้ด้วย หากเกินจากที่กำหนดก็หลุดจากรายการยกเว้น

แสดงว่าการจัดเก็บภาษียังมีผลกับการขึ้นราคา

ไม่เสมอไปครับ เพราะกระทรวงการคลังบังคับให้ผู้ประกอบการขึ้นราคาไม่ได้ เราไม่สามารถเข้าไปแทรกแซงได้ ซึ่งราคาจะมีผลกับพฤติกรรมผู้บริโภค แต่ภาษีไม่ได้มีผลต่อราคาเสมอไป

เราไม่อยากให้เดือดร้อนผู้ประกอบการและผู้บริโภค จึงออกแบบโครงสร้างการจัดเก็บภาษีให้ผู้ประกอบการไม่ต้องรับภาระภาษีจากเดิมมากนักในช่วง 2 ปีแรก แต่ว่าเขาต้องลดปริมาณน้ำตาลในเครื่องดื่มลง ซึ่งเราอยากให้ผู้ประกอบการเข้ามามีส่วนร่วมอยู่แล้ว

จุดประสงค์ในการเก็บภาษีนี้เพื่อหารายได้เข้ารัฐหรือเปล่า

วัตถุประสงค์หลักสำหรับภาษีเครื่องดื่มที่มีความหวานไม่ใช่เพื่อหารายได้เข้ารัฐ เพราะการที่เราปรับจาก พ.ร.บ. ภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2527 มาเป็น พ.ร.บ. ภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 มีการเปลี่ยนฐานภาษีใหม่ทั้งระบบ คือเปลี่ยนฐานภาษีจากราคาหน้าโรงงานอุตสาหกรรมเป็นราคาขายปลีกแนะนำ ซึ่งภาษีเครื่องดื่มนั้นเป็นส่วนหนึ่งใน พ.ร.บ. ฉบับนี้ และมีเรื่องจัดเก็บภาษีเครื่องดื่มที่มีความหวานเพิ่มเข้ามา แต่ยึดหลักการคือ ให้รายรับภาษีเท่าเดิม เพราะฉะนั้นการเปลี่ยนแปลงอัตราภาษีไม่ได้กระทบต่อผู้ประกอบการมากนัก แต่เครื่องดื่มประเภทชา กาแฟจะเสียภาษีเพิ่มขึ้นเพราะเมื่อก่อนเขาไม่ได้เสีย ส่วนเครื่องดื่มอื่นๆ ก็ไม่ค่อยต่างจากเดิม ซึ่งเมื่อจัดเก็บภาษีแล้วจำนวนเงินก็ไม่ได้ต่างจากเดิม

ในด้านข้อเสนอของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.) ซึ่งเป็นผู้เสนอเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์มุ่งตรงไปที่ผู้บริโภคเป็นหลัก ตัวรายงานนั้นเป็นประเด็นการจัดเก็บภาษีเครื่องดื่มที่มีปริมาณน้ำตาลเกินเกณฑ์มาตรฐานด้านสุขภาพ แต่วัตถุประสงค์ของตัวกฎหมายเองนั้น เพื่อส่งเสริมสุขภาพของประชาชนและลดการบริโภคที่ไม่จำเป็น ซึ่งนี่เป็นการให้สัญญาณของภาครัฐว่าเราใส่ใจกับสุขภาพประชาชนมากขึ้นโดยผ่านกระบวนการทางภาษี แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น จะส่งผลต่อการเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้บริโภคมากขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่น ๆ นอกจากภาษีด้วยเช่นกัน

คิดว่ามาตรการภาษีนี้จะได้ผลต่อสุขภาพจริงไหม

ภาษียังเป็นปัจจัยหนึ่งที่ช่วยส่งเสริมค่ะ ตอนนี่สิ่งที่เปลี่ยนแปลงคือ บริษัทเครื่องดื่มมีโฆษณาเครื่องดื่มหวานน้อยออกมาเยอะมาก แล้วคนไทยส่วนใหญ่ก็ตามกระแสการตลาดอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นพฤติกรรมอาจจะเปลี่ยนไปไม่ได้ด้วยราคาที่เปลี่ยน แต่เปลี่ยนด้วยการโฆษณาก็ได้ ก็เป็นอีกช่องทางหนึ่งที่ช่วยได้ โรงงานก็เริ่มมีการปรับสูตรกันแล้ว

แต่ละสแต็ปที่ภาษีจะเพิ่มขึ้นไปเขาก็น่าจะค่อยๆ เปลี่ยนไปเรื่อยๆ จนกระทั่งมีผลที่ส่งผลกระทบต่อผู้บริโภคได้ เพราะโครงสร้างภาษีเราออกแบบให้เป็นแรงจูงใจผู้ประกอบการในการลดน้ำตาล โดยจัดเก็บภาษีเป็นขั้นบันไดตามระดับความหวาน

ผลที่เห็นชัดคือ ผู้ประกอบการลดน้ำตาลลงเล็กน้อย ลดขนาดเครื่องดื่มเล็กลง ถ้าถามว่าจะดีต่อสุขภาพไหม ในอนาคต ผมมองว่าถ้าเราบริโภคเท่าเดิมแต่น้ำตาลในขวดน้อยลง ขนาดเครื่องดื่มเล็กลง ก็น่าจะดีต่อสุขภาพมากขึ้น

กระทรวงการคลังไม่สามารถเข้าไปจัดการเรื่องราคาได้ เราจึงเสนอให้ผู้บริโภคมีทางเลือก โดยโครงสร้างภาษีจะทำให้เครื่องดื่มที่มีความหวานน้อยกว่ามีภาระภาษีน้อยลง ราคาอาจจะถูกกว่า หรืออาจจะราคาเท่ากัน ตรงนี้เป็นกลยุทธ์ของผู้ประกอบการแต่ละรายที่เขาใช้กลยุทธ์ไม่เหมือนกัน ซึ่งตามโครงสร้างภาษีนี้อุปประกอบการไม่ต้องรับภาระจนเกินไป ขณะที่ผู้บริโภคมีทางเลือกมากขึ้น ส่วนผลต่อสุขภาพจะเป็นยังไงนั้น ก็ต้องใช้มาตรการอื่นที่ไม่ใช่ภาษีควบคู่กันไป

อย่างไรส่วนของ อย. จะมีตราสัญลักษณ์ healthier choice คือ ถ้าเครื่องดื่มที่มีน้ำตาลไม่เกิน 6 กรัมต่อ 100 มิลลิลิตร ก็จะได้ตราสัญลักษณ์นี้แปะที่เครื่องดื่ม จะช่วยให้ผู้บริโภคเลือกซื้อได้ง่ายขึ้น

คาดหวังจะเห็นอะไรจากมาตรการภาษีนี้

ที่ สปท. ศึกษา ในเครื่องดื่มไม่ควรมีน้ำตาลเกิน 6 กรัมต่อ 100 มิลลิลิตร โครงสร้างภาษีในปีที่ 6 ซึ่งเป็นปีสุดท้ายเครื่องดื่มที่มีน้ำตาลเกิน 6 กรัมต่อ 100 มิลลิลิตรทั้งหมดจะต้องเสียภาษีเพิ่มขึ้นทุกอย่าง แต่ตอนนี้ยังไม่มีใครเสียภาษีเพิ่มขึ้น ดังนั้นปลายทางเราแค่อยากเห็นผู้ประกอบการทยอยปรับสูตรให้เครื่องดื่มมีน้ำตาลไม่เกิน 6 กรัมต่อ 100 มิลลิลิตร

เราค่อยๆ ให้ผู้ประกอบการปรับตัวไปเรื่อยๆ โดยปรับสูตรให้หวานน้อยลง น้ำตาลน้อยลง และในขณะเดียวกัน ผู้บริโภคก็อาจจะมีความเคยชินกับการกินหวานน้อยลงเรื่อยๆ ด้วย ก่อนหน้านี้ไม่มีการเก็บภาษีลักษณะนี้ แต่ภาษีความหวานจะเป็นสแต็ป เพื่อให้ผู้ประกอบการมีเวลาพอที่จะปรับสูตรปรับไลน์การผลิตของเขา

จะมีนโยบายหรือมาตรการอื่นร่วมด้วยไหม

ตอนนี้เราพยายามผลักดันเรื่องนี้ต่อ มีคณะกรรมการที่เป็น non tax ติดตามมาตรการที่ไม่ใช่ภาษี อย่างเช่น เครื่องดื่มที่มีตราสัญลักษณ์ healthier choice ทำยังไงที่จะให้เครื่องดื่มหวานน้อยเหล่านี้ได้ตั้งอยู่ในชั้นวางสินค้าที่อยู่ในระดับสายตามากขึ้น เพราะภาษีไม่ใช่มาตรการเดียวที่จะทำให้บรรลุผลได้ แต่เรามองว่าภาษีตัวนี้จะทำให้ผู้ประกอบการทำให้เราอาจจะติดหวานน้อยลง

การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้บริโภค เป็นเรื่องที่หลายฝ่ายต้องดำเนินการร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นรัฐบาล กระทรวงสาธารณสุข หรือแม้แต่ตัวผู้บริโภคเอง ซึ่งกระทรวงการคลังเชื่อว่า การจัดเก็บภาษีความหวานในครั้งนี้ จะมีส่วนช่วยส่งเสริมพฤติกรรมของผู้บริโภคให้ดีขึ้นได้เมื่อร่วมกับมาตรการเพื่อสุขภาพของหน่วยงานต่างๆ

หวังว่าการตอบข้อซักถามของทั้งสองท่านนี้ จะช่วยคลายข้อสงสัยเรื่องภาษีความหวานกับการขึ้นราคาเครื่องดื่มให้คุณผู้อ่านได้เข้าใจกันมากขึ้นนะคะ มีมาตรการทางภาษีมาช่วยลดความหวานแบบนี้ ผู้บริโภคอย่างเราจะได้มีเครื่องดื่มอ่อนหวานเป็นทางเลือกเพื่อสุขภาพที่ดีกันอีกทางหนึ่งนะคะ

ไอทีออปลดหวาน ถูกปากผู้บริโภคคณะ สมาคมโภชนาการแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จัดทำโครงการ “ส่งเสริมการผลิตและบริโภคผลิตภัณฑ์อาหารไอทีออปเพื่อสุขภาพ” ภายใต้การสนับสนุนจาก สสส. มุ่งเน้นการให้ความรู้และจุดประกายผู้ประกอบการไอทีออปธุรกิจอาหารและขนม ลดหรือเปลี่ยนมาใช้สารให้ความหวานจากน้ำตาลธรรมชาติ อาทิ กล้วยหวาน แทนน้ำตาลจากอ้อย

คุณเพลินพิศ หาญเจริญวณะภูษิต นักโภชนาการจากสมาคมโภชนาการแห่งประเทศไทยฯ ในฐานะผู้จัดการโครงการ เล่าให้ฟังว่า เริ่มนำร่องกับผู้ประกอบการขนาดเล็กในพื้นที่รอบกรุงเทพฯ สระบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี นครปฐม สมุทรสงคราม อ่างทอง สุพรรณบุรี โดยมุ่งเน้นที่กลุ่มสินค้าไอทีออป เพราะสามารถปรับลดสูตรลดน้ำตาลหรือความหวานได้ง่ายกว่าอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ ซึ่งนอกจากใช้กล้วยหวานแทนน้ำตาลแล้ว ล่าสุดวิทยาลัยอาชีวศึกษาสระบุรีกำลังทดลองใช้หล่อฮั้งก้วยมาแทนน้ำตาลในน้ำพริกเผา ซึ่งสามารถลดน้ำตาลได้ 30% รวมทั้งร้านขายสาหร่าย จ.สุพรรณบุรี ก็กำลังทดลองปรับปรุงสูตรใช้หล่อฮั้งก้วยผสมในขนมสาหร่ายเพื่อลดปริมาณน้ำตาลด้วย

ร้าน “**ริน ขนมไทย**” อีกหนึ่งร้านจำหน่ายของฝากชื่อดังจากเมืองแปดริ้ว จ.ฉะเชิงเทรา หลังเข้าร่วมโครงการได้ปรับสูตรใหม่สำหรับกระยาสารหน้าอ้อย สินค้าขึ้นชื่อของร้าน โดยลดน้ำตาลลง 25% และฝอยทองสูตรผสมหญ้าหวาน ลดน้ำตาลลงไปได้ 50% ปรากฏว่าผู้บริโภคให้ความสนใจมากกว่าที่คาดไว้

เพิ่มทางเลือกให้กับผู้บริโภค จัดส่งกระเช้าลดหวาน มัน เค็ม มอบ

เป็นของขวัญเพื่อสุขภาพได้ทุกเทศกาล โดยคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) จับมือกับผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์อาหารไอทีออป นำผลิตภัณฑ์ยอดนิยมของท้องถิ่น ระดับไอทีออป 4-5 ดาว มาพัฒนาและปรับปรุงส่วนประกอบโดยลดน้ำตาล โซเดียม และไขมันอิ่มตัวลง แต่ยังคงความอร่อยเช่นเดิม ออกวางจำหน่ายภายใต้โครงการส่งเสริมการผลิตและบริโภคผลิตภัณฑ์อาหารไอทีออปเพื่อสุขภาพ

ผศ.ดร.เรวดี จงสุวัฒน์ หัวหน้าภาควิชาโภชนวิทยา คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล และผู้จัดการโครงการฯ กล่าวว่า โครงการมุ่งพัฒนาศักยภาพ

ผู้ประกอบการโอท็อปให้มีความรู้และทักษะในการผลิตอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการที่เหมาะสมสำหรับประชาชนในทุกกลุ่มวัย โดยลดส่วนผสมน้ำตาล โซเดียม และไขมันลง นำมาจำหน่ายให้กับผู้บริโภคได้อย่างยั่งยืน

ซึ่งผลิตภัณฑ์อาหารเหล่านี้ล้วนมาจากผู้ประกอบการ OTOP ทั้งที่เป็นวิสาหกิจชุมชน กลุ่มแม่บ้าน และผู้ประกอบการรายย่อย ในพื้นที่ 7 จังหวัดในเขตภาคกลาง ได้แก่ ฉะเชิงเทรา ชลบุรี สมุทรสงคราม สระบุรี สุพรรณบุรี อ่างทอง และเพชรบุรี ซึ่งเข้าร่วมโครงการ 12 ราย และมีร้านค้าศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์เข้าร่วมโครงการ 5 แห่ง คือ สวนริมเขา ถ.มิตรภาพ จ.สระบุรี ศูนย์ OTOP คอมเพล็กซ์ พุแค จ.สระบุรี ร้านรินขนมไทย จ.ฉะเชิงเทรา เอกชัยสาธิตสุพรรณ จ.สุพรรณบุรี บ้านขนมมันทวัน จ.เพชรบุรี **นอกจากนี้จะมีจำหน่ายที่ เลมอนฟาร์มและซูเปอร์มาร์เก็ตต่างๆ ราวต้นปี 2561 ซึ่งจะเป็นการประสานงานระหว่างผู้ประกอบการกับร้านค้าต่างๆ ต่อไป**

นอกจากมาตรการทางภาษีแล้ว ยังมีมาตรการอื่นๆ จากความร่วมมือของหลายหน่วยงาน เพื่อช่วยลดการบริโภคเครื่องดื่มรสหวานด้วยนะคะ

สัญลักษณ์ **Healthier Choice** สำหรับเครื่องดื่มอ่อนหวาน ที่มีปริมาณน้ำตาลไม่เกิน 6 กรัมต่อ 100 มิลลิลิตร โดยจะมีตราสัญลักษณ์นี้ที่ขวดหรือกล่องเครื่องดื่ม ทำให้ผู้บริโภคเลือกซื้อได้ง่ายขึ้น ซึ่งสัญลักษณ์นี้ได้รับการยอมรับและมีใช้อย่างกว้างขวางในหลายประเทศ สำหรับประเทศไทยเป็นความร่วมมือของมูลนิธิส่งเสริมโภชนาการ (มสภ.) มหาวิทยาลัยมหิดล สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) และสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.)

อีกมาตรการหนึ่งจากกรมอนามัยร่วมกับเครือข่ายเด็กไทยไม่กินหวาน สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) และสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) ขอความร่วมมือผู้ผลิตให้ผลิตน้ำตาลของขนาด 4 กรัม (เท่ากับ 1 ช้อนชา) ให้มากขึ้น ควบคู่กับการรณรงค์ทั้งภาคประชาชน ส่วนราชการ โรงแรม สถานที่จัดเลี้ยง จัดประชุม ร้านอาหาร และร้านค้าต่างๆ ให้เปลี่ยนไปใช้น้ำตาลของ 4 กรัม เป็นการสร้างมาตรฐานงานจัดประชุมเพื่อสุขภาพ และได้เสนอมาตรการ **“คนไทยอ่อนหวาน”** เข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย

มาตรการทั้งหมดนี้จะได้ผลมากแค่ไหน ขึ้นอยู่กับเราทุกคน ซึ่งเป็นผู้บริโภคด้วยนะคะ

“ The soda tax is not a silver bullet. Taxation is one of many instruments available to promote healthier diets and should be seen as part of a package of policies aimed at altering consumers’ choices, ”

says *Dr Francesco Branca*,
WHO Director of Nutrition for Health

“ภาษีเครื่องดื่มที่มีน้ำตาลไม่ใช่เวทมนตร์ที่จะเลิกให้ปัญหาหายไปได้ เป็นเพียงอีกหนึ่งวิธีที่จะส่งเสริมให้ประชาชนมีพฤติกรรมการบริโภคอาหารที่เหมาะสม เพราะฉะนั้นหากต้องการให้ผู้บริโภครู้จักเลือกบริโภค ต้องทำมาตรการภาษีควบคู่ไปกับมาตรการเสริมอื่นๆ”

ติดต่อสอบถาม และเสนอแนะความคิดเห็นได้ที่

แผนงานวิจัยนโยบายอาหารและโภชนาการ เพื่อการสร้างเสริมสุขภาพ

มูลนิธิเพื่อการพัฒนา นโยบายสุขภาพระหว่างประเทศ

ชั้น 2 อาคารคลังพัสตุ ซอยสาธารณสุข 6 (ภายในบริเวณกระทรวงสาธารณสุข)

ถ.ติวานนท์ อ.เมือง จ.นนทบุรี 11000

โทร 0 2590 2308, 0 2590 2377 โทรสาร 0 2590 2380

หรือ e-mail: fhp@ihpp.thaigov.net

